

Eerste termijn – kadernota 2024

Geachte voorzitter,

Een aantal maanden geleden las ik in het NRC een essay over het 'niets doen' en ik start deze eerste termijn graag met een korte voordracht uit dit stuk:

'In de jaren negentig wilde namelijk Bordeaux haar stad verfraaien. Het jonge Franse architectenduo Lacaton & Vassal kreeg de opdracht een pleintje op de schop te nemen: een driehoekje omzoomd door lindebomen, met bankjes en een pétanquebaan en rondom sociale woningbouw. Eerst maar eens goed naar het pleintje kijken, dachten de architecten. Ze hingen op de bankjes, ze observeerden het dagritme, spraken met buurtbewoners. Die leken zich er thuis te voelen, 'in een sfeer van harmonie en rust die in de loop van vele jaren was gevormd', schreven de architecten later. De verfraaiing was overbodig, concludeerden ze: 'La place est déjà belle'.

Dus stelden ze de gemeente voor om het pleintje met rust te laten en het projectbudget te steken in beter onderhoud: nieuw grind, vaker schoonmaken en de bomen beter verzorgen. De ambtenaren waren stomverbaasd, maar gingen uiteindelijk toch overstag, aldus een artikel op Artforum.

Het pleintje waar ze niets aan deden geldt nu als één van hun beroemdste werken. „Als je de tijd neemt om te observeren, heel precies te kijken, dan is het antwoord soms: doe niets”, zei Jean-Philippe Vassal in een interview met de Britse krant The Guardian.'

En zo voorzitter, moeten wij ook eens durven kijken naar enkele zaken in ons mooie Valkenburg aan de Geul. Waar kunnen (moeten) wij eens even niets doen?

Wat ons betreft allereerst het groengebied rondom Oud-Valkenburg (specifiek kasteel Schaloen). Tijdens de informatieavond over Valkenburg-Oost zagen wij namelijk 3 zoeklocaties voor parkeerplaatsen ingetekend op een van de mooiste plekken in onze gemeente. Wat ons betreft doen we daar dus even niets en blijven we daar af van het groen!

En waar willen we nog meer 'niets doen'? Dat is het groen rondom de Nieuwe Kerk, maak hier geen parkeerplaats van! Of het Kuurpark en het Polferbos... blijf hier vanaf en zorg dat dat mooi groen blijft. Het is vooral belangrijk dat daar goed onderhoud wordt gepleegd.

En wat betreft ons doen we ook niets meer met uitbreiding van b&b's of vakantiewoningen in voornamelijk het centrum van Valkenburg en Schin op Geul. Deze tasten de leefbaarheid van specifiek deze gebieden aan en daarnaast hebben we een gigantische opgave op het gebied van woningbouw voor onze eigen inwoners. Deze laatste opgave hoort voorrang te krijgen.

Als laatste horen we wat ons betreft 'niets meer te doen' (geen medewerking te verlenen dus) als het gaat over verdere uitbreiding van vakantieparken (dus chalettisering) binnen onze gemeente.

De uitvoering

Dan voorzitter, wil ik het graag hebben over de uitvoering van reeds gemaakte plannen.

De afgelopen jaren hebben we veel beleid, visies en voorbereidingen zien langskomen. Van de woonvisie tot het groenbeleidsplan, van het parkeerbeleidsplan tot de verhuurverordening

arbeidsmigranten, van de beleidsnota Burgerkracht tot het Waterprogramma en van de Transitievisie Warmte tot het Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning Maastricht-Heuvelland. En voorzitter, zo komen er rondom het thema Vrijetijd, overnachtingen en verbreding economische structuur ook nog wel wat beleid richting de raad.

Het is de vraag/opmerking vanuit de CDA-fractie om de resterende raadsperiode volop in te zetten op de uitvoering van al deze visie- en beleidsstukken. Daar zien wij namelijk op dit moment nog te weinig van terug. We hopen dan ook dat het college binnen de organisatie alle peilen richt op de uitvoering! Graag een reactie?

De separate vragen/opmerkingen

Samenwerking Heuvellandgemeenten

U vraagt in de kadernota 2024 om veel uitbreiding van het budget voor personeelskosten, op verschillende terreinen. Is het niet mogelijk dat we als Heuvellandgemeenten de handen in elkaar slaan wat betreft de inzet van personeel en kijken waar we kunnen samenwerken? I.p.v. terugkerende formatie uitbreidingen streven naar een synergetisch effect ($1 + 1 = 3$) door samenwerking. Om een voorbeeld te noemen, verwijzen wij dan naar de stedenbouwkundige expertise/ondersteuning, die wellicht samen zou kunnen worden opgepakt. Voorts verwijzen wij naar het ingekomen stuk: 2024 108 VNG inzake samenwerken met de Handreiking flexibele arbeidsinzet gemeentelijke sector. Graag reactie?

Tennis Padel Geuldal

Wij missen in de kadernota een verhaal rondom TP Geuldal. Nu er ontwikkelingen gaande zijn rondom de voetbalvereniging Iason en zo ook het voormalige tenniscomplex in Berg, verwacht je dat het college komt met een visie op deze gebieden. Helaas kunnen wij hier niets van terugzien. Wij zien dan ook graag hoe het college hiernaar kijkt?

Moet ook de ondergrond van het verlaten complex in Berg worden veiliggesteld?

Inzet post onvoorzien

Wij kunnen ons niet vinden in de uitleg rondom het door het college zelfstandig inzetten van de post onvoorzien, zonder de raad daar van tevoren over te informeren. Wij houden dus vast aan de interpretatie vanuit het verleden dat het college niet bevoegd is tot het inzetten van deze middelen zonder nadrukkelijke toestemming van de gemeenteraad.

Rioolheffing eenpersoonshuishoudens

Om invulling te geven aan de door de raad ingediende motie, van 8 april jl., is er een inhoudelijk voorstel gedaan om invulling te geven aan deze motie en vervolgens geformaliseerd in de verordening rioolheffing 2025.

Dat betekent dat in het jaar 2024 alsnog een forse stijging is te zien. De CDA-fractie vraagt zich af of we niet een éénmalige compensatie, voor het jaar 2024, kunnen toekennen aan de eenpersoonshuishoudens? Het betreft hier veel ouderen en mensen met een smalle beurs. Graag horen wij een reactie van de andere fracties en het college?

Kerststad Valkenburg

Wij vinden dat wij als gemeenteraad een te onduidelijk beeld hebben over wat er uitgaat en binnenkomt bij Kerststad Valkenburg. Er liggen voorstellen om extra kredieten ter beschikking te stellen uit opbrengsten zoals bijv. de toeristenbelasting. Wij hebben daar dan ook graag meer

duidelijkheid over? Niet over de economische winst voor de bedrijven, maar wat levert het de gemeente Valkenburg op? Als voorbeeld de Inkomsten gemeentegrot. Met 200.000 bezoekers die € 10 entree betalen levert dat een bedrag op van € 2000 k. In de jaarrekening van de Polfermolen staat dat de opbrengst van de kerstmarkt € 227.664 was. Waar gaat de rest van de inkomsten naar toe? Dit soort onduidelijkheden vragen om uitleg.

Openbare fitnessapparatuur

Naar voorbeeld van andere gemeenten vragen wij u om in ons centrum, maar ook de kernen, fitnessapparatuur te plaatsen (die onderhoudsvriendelijk is) waarbij er aan sport gedaan kan worden, maar waarbij deze plekken tevens belangrijk worden voor de ontmoeting tussen mensen. Graag reactie?

Onderhoud = behoud

In het kader van onderhoud = behoud, het volgende: wij vinden dat het onderhoud in de openbare ruimte te wensen overlaat. Dat is vooral te zien in de buitenwijken. Het wordt tijd om het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte weer eens boven tafel te halen en aan de raad voor te leggen. Kunt u ons toezeggen dat u een themasessie organiseert waarin we als raad/college uitgebreid van gedachten wisselen over dit thema?

Invulling leegstaande panden

Wij vragen het college, in samenspraak met eigenaren van leegstaande panden, te kijken naar een creatieve manier om deze panden weer in te vullen.

Als de CDA-fractie willen we graag een ideetje droppen. Er bestaat namelijk een tijdschrift, genaamd Metier magazine, dat gaat over ambacht, kunst, materiaal en techniek. Stuk voor stuk onderwerpen waar zij informatie over verzamelen en ontsluiten.

Waarom zou u als verantwoordelijk portefeuillehouder economie niet proberen om enkele pagina's bij een dergelijk tijdschrift in te kopen (wellicht samen met de BIZ) om op die manier het centrum van Valkenburg te promoten als dé stad waar je bijv. als kunstenaar of ambachtsman (of vrouw) nog mooie panden kunt huren voor een dergelijk atelier. Dit ook in relatie tot de door ons eerder geagendeerde brief 'Beroeps Organisatie Kunstenaars inzake pleidooi voor kunstenaars en hun ateliers'.

Dit kan overigens ook betrekking hebben op kleinschalige maakindustrie. Graag een eerste reactie?

Gedurfde ideeën voor gemeenten over armoedebestrijding

Een tijd geleden stond tijdens de commissie Economisch Domein een brief geagendeerd van bestuur Linksom inzake ideeënbundel armoedebestrijding. Een bundel met gedurfde ideeën over armoedebestrijding. Wij zouden graag willen weten of het college hier iets mee heeft gedaan en/of gaat doen?

Spin-off Einsteintelecoop voor Valkenburg a/d Geul

In het addendum op het coalitieakkoord hebben wij laten vastleggen dat we als gemeente onderzoeken hoe de Einsteintelecoop een zo groot mogelijke economische spin-off voor Valkenburg aan de Geul kan bewerkstelligen. Met in het bijzonder de impact op de werkgelegenheid.

Zo lezen wij bij Heuvelland Vandaag dat Anya Niewierra voor een gemeente al eens eerder een presentatie heeft gemaakt voor een Experience Center rondom de Einsteintelecoop.

Wij weten niet of dit voor de gemeente Valkenburg aan de Geul was, maar als CDA-fractie zien wij

hier wel kansen voor onze gemeente. Graag zien wij dan ook dat de desbetreffende portefeuillehouder een flinke lobby optuigt om onze gemeente voor de voor ons belangrijke spin-off te presenteren.

Aanpak waterproblematiek

Kort geleden lazen wij dat in Zuid-Limburg een belangrijke stap is gezet op weg naar een betere bescherming. Hierbij starten provincie Limburg, Waterschap Limburg en de gemeenten in het gebied starten samen met het verkennen van een pakket aan maatregelen voor het hele Geulgebied. Kan de wethouder daar iets meer toelichting op geven? Wanneer kunnen wij plannen en/of een uitvoeringsprogramma zien verschijnen?

Daarnaast vragen wij hoe het zit met het aanbrengen van kenmerkende landschapselementen, zoals al eerder is besproken (ook in het groenbeleidsplan)? Een van de maatregelen die wij als gemeente zelf kunnen aanpakken om een bijdrage te leveren aan de aanpak van waterproblematiek. Dit eventueel in samenspraak met onze agrariërs/landschapsbeheerders.

Vanuit het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) zijn in 9 pilotgemeenten zogeheten Water Adviesteams opgericht. Dit zijn teams die bewoners ondersteunen bij de voorbereiding op (extreme) wateroverlast om zo hun woningen en bedrijfspanden beter te beschermen. Bewoners in de geselecteerde gebieden van de pilotgemeenten kunnen zich kosteloos aanmelden voor een woningscan. In totaal gaat het vooralsnog om 1.000 woningscans.

Wij begrepen dat de wijk achter het Berkelplein hier niet voor is geselecteerd. De vraag is waarom niet, aangezien dit een van de zwaarst geraakte buurten is geweest?

Basisschool Sibbe

In de omgevingsvisie Valkenburg aan de Geul schrijft u dat in 2027 een besluit dient te worden genomen over de toekomst van de basisschool in Sibbe.

Wij als CDA-fractie hebben altijd gezegd dat het ons niet zal gebeuren dat in onze gemeente nog een basisschool moet/zal verdwijnen (en ik denk dat wij er hier allen zo over denken). Wij hebben gezien wat dit heeft gedaan in kernen als Houthem, Broekhem en Schin op Geul. In Broekhem zijn er nauwelijks tot geen communicanten meer (laat staan verenigingen). In Houthem eenzelfde soort verhaal. Daarnaast gaan kinderen wellicht ook naar verenigingen, daar waar ze op school zitten. En dat is dus niet altijd meer in de gemeente Valkenburg aan de Geul.

College, hoe zetten wij alles op alles, welke instrumenten hebben wij, om nooit meer een school uit onze gemeente te laten verdwijnen?

Pleinenplan (situatie Schin op Geul)

Wij zijn het eens met de beantwoording van het college dat de kosten voor het vernieuwen van de trottoirs, tussen de 2 pleinen in Schin op Geul, mee te nemen op het moment dat de Tolhuisstraat aan groot onderhoud toe is, zodat dan een integraal ontwerp gemaakt kan worden en dit gecombineerd uit te voeren. Wel hopen we dat daar snel vervolg aan wordt gegeven na het realiseren van de vergroening van het pleinenplan.

Voorbeeld wandtekeningen van de 4 pilaren A-79 (De mergelindustrie)

Voorzitter,

Ik wil graag wethouder Rouwette iets overhandigen, na het volgende gezegd te hebben:

In de jaren '90 was er een discussie gaande in Rotterdam over een nieuw te bouwen brug. De tendens in die tijd was dat bruggen niet mooi hoefde te zijn, want een brug was toch maar gewoon een brug. Echter had Rotterdam een beeldmerk nodig, vonden voorstanders zoals burgemeester Bram Peper. Dat mocht niet in gevaar komen door gedoe over geld. Peper liet het daarom niet bij de politieke tegenwind zitten en bedacht een list. Hij liet in het najaar van 1991 een maquette bouwen van de Erasmusbrug en die naar Den Haag sturen, een paar dagen voor hij daar een afspraak had met minister Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat. Zo kon de minister alvast wennen aan iets waar ze ook aan mee zou gaan betalen, was het idee. "Tijdens dat gesprek wees ik naar het model," vertelt Peper. "Is dit geen kunstwerk?" Kort daarop hoorde men dat de minister tientallen miljoenen had vrijgemaakt voor de brug.

Dit heeft ons geïnspireerd om nu aan wethouder Rouwette een, in opdracht van de CDA-fractie, vervaardigd schilderij aan te bieden met 4 tekeningen die de vroegere mergelindustrie in beeld brengen: het zagen, de paardentractie, het vormen en uiteindelijk het metselen.

4 tekeningen die een beeld schetsen van hoe mooi je de unieke mergelindustrie (een van onze identiteiten als gemeente) zou kunnen vastleggen op de 4 pilaren van de A-79.

Hopelijk went de wethouder dan langzaam aan het idee, zo ook wij als gemeenteraad en uiteindelijk Rijkswaterstaat...waardoor we uiteindelijk een meerderheid kunnen behalen alvorens wij het nieuwe kunst- en cultuurbeleid gaan vaststellen. Dan kan dit idee hopelijk eindelijk gerealiseerd worden.